

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра практичної психології

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ, ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ, ФАХІВЦІВ (КОНСУЛЬТАНТІВ) ІРЦ**

**«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти
(навчальні труднощі (дислексія, дисграфія, дискалькулія))»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри практичної психології

(протокол № 10 від 26 листопада 2024 р.)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 6 від 19.12.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої освіти, фахівців (консультантів) ІРЦ **«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти (навчальні труднощі (дислексія, дисграфія, дискалькулія)»**

Розробники:

кандидат психологічних наук, завідувач кафедри практичної психології Корнієнко І.О.,
методистка обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти Кузь Г.Б.,
кандидатка педагогічних наук, завідувачка обласного ресурсного центру підтримки
інклюзивної освіти Вархолик Г. В.,
асистентка кафедри практичної психології Куровець Т.І.

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Мета: реалізація програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

формування інклюзивного, розвиваючого та мотивуючого до навчання освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами

Обсяг: 15 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості, захищати права і свободу осіб з особливими освітніми потребами відповідно до основних правозахисних документів; (В1.1; В1.2)
- уміння працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини; (Б3.3)
- здатність до прийняття ефективних рішень у взаємодії дітей та педагогів та усвідомлювати взаємозалежність учасників освітнього процесу; (Б2.2; Б2.3)
- здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей. (ЗК.05)

Професійні компетентності:

- знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти; (А3.1)
- обізнаність з особливостями створення індивідуальної програми розвитку; забезпечення рекомендацій щодо здійснення необхідних адаптацій та модифікацій в освітньому процесі; (А2.6;Б.13;В1.3)
- компетентність у сфері дидактики та методики навчання дітей з навчальними труднощами. (Д3.1)

Очікувані результати:

- - використовує знання щодо організації та впровадження інклюзивного середовища в освітньому закладі;
- - знає основні корекційні прийоми в роботі з дітьми з навчальними труднощами;

- - володіє методами роботи з дітьми з навчальними труднощами.

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників. Ознайомлення з контрольним завданням.

Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.

Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.

1. Комплексна психолого-педагогічна оцінка дитини, її складові.
2. Рівні підтримки.
3. Важливість командного підходу у роботі з дитиною з ООП. Співпраця асистента і вчителів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.2. Індивідуальна програма розвитку — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

1. Вимоги до складання індивідуальної програми розвитку (ІПР).
2. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів до потреб дитини з навчальними труднощами.
3. Роль батьків у створенні ІПР.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Модуль 2. Навчальні труднощі та методи їх корекції.

Тема 2.1. Дислексія - порушення процесу читання.

1. Механізми та симптоми дислексії.
2. Дислексія та порушення зорово - просторових та когнітивних функцій.
3. Дислексія та порушення усного мовлення.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Дисграфія - специфічне порушення писемного мовлення.

1. Етіологія та симптоматика дисграфії. Операції процесу письма.
2. Вміння, якими повинна володіти дитина до початку навчання письму.
3. Види дисграфії та шляхи її подолання. Профілактика дисграфії.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.3. Навчання дітей з порушеннями писемного мовлення.

1. Обстеження дітей з порушеннями читання та письма.
2. Корекційна робота з подолання порушень писемного мовлення.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 2.4. Акалькулія та дискалькулія як навчальні труднощі.

1. Етіологія та симптоматика дискалькулії. Види дискалькулії.
2. Принципи навчально - корекційної роботи та реабілітаційні заходи.
3. Особливості оцінювання дітей з навчальними труднощами.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Вихідне діагностування

1. Виконання самостійної роботи.
2. Підведення підсумків. Рефлексія.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях – експрес-контроль, постановка конкретних питань з теми. На останньому занятті передбачається виконання самостійної роботи;

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Прак-тичні	Тренінги
Інтеграційно-мотиваційне заняття.	1		1	
Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.	4	2	2	
Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.	2	2		

Тема 1.2. ППР— основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП	2		2	
Модуль 2. Навчальні труднощі та методи їх корекції.	8	6	2	
Тема 2.1. Дислексія - порушення процесу читання.	2	2		
Тема 2.2. Дисграфія - специфічне порушення писемного мовлення.	2	2		
Тема 2.3. Навчання дітей з порушеннями писемного мовлення.	2		2	
Тема 2.4. Акалькулія та дискалькулія як навчальні труднощі.	2	2		
Вихідне діагностування. Самостійна робота.	2		2	
Всього годин:	15	8	7	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ашиток Н. Інклюзивна освіта: системний підхід // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2015. № 229. С. 11 – 16
2. Барищук Г. С. Усунення вад письма. 1 — 4 класи. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2003. — 40 с.
3. Білінова Г. Й., Пічугіна Т. В. - Дидактичний матеріал для подолання вад письма у дітей. — К.: Благовіст. 2004. — 196 с.
4. Бондаренко Юлія. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2023, № 10 (134) 355 РОЗДІЛ VIII. ПРОБЛЕМИ УЧНІВ З ТРУДНОЦЬМИ В НАВЧАННІ УДК 81.32-057.87
5. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: Практич. посіб. / Тім Лорман, Джоан Деппелер, Девід Харві; пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І. С. 2010. 296 с.
6. Зінченко, С. М. (2006). Специфічні розлади здібностей дитини до навчання. Практична психологія та соціальна робота, 9, 63-66 (Zinchenko, S. M. (2006).
7. Картава Ю.А. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому закладі: метод. рек. Суми: вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. 64с.
8. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами в освітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навчально-методичний посібник / за заг. редакцією А. Колупаєвої. Київ: «АТОПОЛ», 2010. 96с.

9. Колупаєва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-методичний посібник / кол. упорядників: А. Колупаєва, Е. Данілавичюте, С. Литовченко. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 197 с.
10. Малярчук А. Я. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів / А. Я. Малярчук. — К.: Літера ЛТД, 2008. — 336 с.
11. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: Навчально-методичний посібник/за заг. ред. С. Миронової. Кам'янець-Подільський: 2010. 263 с.
12. Сєдих Н. О. Вчимося писати й говорити. Поради логопеда. Х. : Вид група «Основа», 2007. — 176 с.
13. Софій Н. З. Спільність зусиль: фахівці в інклюзивному класі: Навчально-методичний посібник. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2016. 108 с.
14. Теорія і практика сучасної логопедії: Збірник наукових праць. Вип. 1 — К.: Актуальна освіта. 2004. — 168 с.
15. Чепелева Наталія. Технології читання. — К.: Главник, 2004. — 96

Інформаційні та електронні ресурси:

1. Електронна бібліотека Всеукраїнського фонду "Крок за кроком". Режим доступу: www.ussf.kiev.ua
2. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/dityam-z-osoblivimi-potrebam>

Нормативно-правова база:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#>

